

GORE SRCA

SOP VI

VJERSKI TJEĐNIK

ZAGREB, 6. SVIBNJA 1951.

BROJ 19

I NEPRAVEDNO OSUDIŠE UČITELJA

Borba je Isusova s Njegovim neprijateljima došla do svoga vrhunca. Sukobila se istina i laž. Iskrenost i licemjerstvo. Svetlost i tma. I narod se morao odlučiti za jedno ili drugo. Dode je došlo. Mnogi su vješravili dedule u Isusa, ali sa slabom vjerom. Ljudski obzir i strah su, kao i uvijek, igrali svoju ulogu. Jedni su se bojali, da ih ne isključe iz zbornice. Zato su se držali postrane. A dragi vlastitije kamenje, jer ih je na to gošila nemirna savjest i svećeničko huklanje. Srce im je postalo tvrde i surove, jer su dugo i tvrdoglav preizdrali i zlorabili milost Božju, koja im je kucala na srce.

I sada je nadola zgoda, kad je Isus uskrisao Lazaru u Betaniji, koja leži nedaleko Jeruzalema. Ta je vijest kao jaku bujica preplavila sav narod. Novi su učenici pristupili na stranu Isusovu. Porezni i prestavljeni; su se neprijatelji Isusovu skupili i pitali: "Šta čemo sada?" Drugo su se u svojim svjetovanjima nosili i ovamo. Kolejku su. Konaknito su promali način, kojim će spasiti iz neprilike i narod povući za sobom. Rekao je: »Ako Ga tako ostavimo, svi će vjeravati u Njega, i doći će Rimljani, i oteći će nam zemlju i narode (Lv. 11, 48).

I doista su se vrlo mudro desjetili, kako će opropasti Isusa. To dakle traži opće dobro i dobro naroda. No drugoga je mišljenja bio Kajfa: „sl jedan od njih, Kajfa, koji je bio one godine veliki svećenik, reče im: Vi ne znate ništa, ne mislite, da je bolje za vas, da jedan čovjek umre za narod, nego [†] da sav narod propadne“ (Jv. 11, 50). On je mogao u zaključku, da je razborito, da se život pojedinačnog trutnje na spće dobra. Zato je predlagao, da se smije i mora trutnjivo jednoga uenivogina za opće dobro.

Zato je on i predlagao, da se napusti kramanje i odlučno zagrabi u samu stvar. I svi su se s njime složili misleći, da se čini čast Bogu, ako se uhvati Gafiljeć i pogubi. Iako se u Lazar, koji je svjedok svemoći Isusove, što je prije moguće, makhnuo s ovoja svijeta.

Nadode nedjelje evjetnica. Grad je Jeruzalem pun hodočasnika, jer nadoso blagdan Pashe. Isus ulazi u grad svojih neprijatelja u svećnoj povoreci kao Mesija. Na uglovima i zakucima cesta stoje Sadržaji i Farizeji. Zdvajaju i od bijesa skriptu publima: »A Farikeji rekose jedan drugome: Vidite, da ništa ne postizete, evo van svijet ide i Njime (Iv. 12, 19).

Ponedjeljak je. Isus uči u hramu. I glas Ga s neba proslavljuje. Tvrđovrati sipaju na Nj svoje strijele bijesu, a naprotiv čestite duše upoznavaju i priznajući s fome.

svjedočanstvo Božje: »A i ipak mnogi od poglavara vjerovaše u Njega, ali Ga nisu priznавали поради Farizeja, da ne bišu izopćeni iz zbornice, jer su više ljubili ljudsku, nego li slavu Božiju« (Iv. 12, 42-43).

Spremili su se na novu navalu na Njega. Njihova Iba je zloča poticala u tu poštovanje. Mu pitanje: »Dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si Ti Krist, kaži nam otvoreno.« Odgovorio im Isus: »Kazao sam vam i ne vjerujete. Djela, koja činim u ime Oca svoga, ovaj svjedoče za mene. Ali vi ne vjerujete, jer niste od mojih ovača. Ovce moje slušaju glas moj; i ja poznajem njih, i lidi za mnom. I ja im dajem život vječni i nikad ne će propasti, i nikto ih ne će oteći iz moje rukne (Iv. 10, 24-29).

Odada više nije vodio s njima rasprave. Rekao im je još, da znađe u njihove nakane da Ga ubiju. Oponim je posljednji puta i vrjeti im strašnom kaznom, koja će stići Jeruzalem i doći na njihovu zemlju.

U utorak je započela Njegova smrtna igra. Jeden od apostola eda neprjaljima mjesto, gdje se Isus zadržavao u molitvi u noćnim satovima. Tada stvorio plan, kako će Ga napasti. I podio. Juda je vedio navalnike. Sa njim su išli služe Velikoga Vljeća, rimski vojnici, poglavice svećenički i članovi Vljeća. I doista je bio jedinstveni prizor kad je osvetnička nemocna povorka pala na zemlju i po tu se žalosno vajala na riječ Sina Božjega: Ja same t. j. onaj, koga tražite. (Iv.

18, 1-8).

Svezaće Ga učelima i povede pred najviši sud izabranoga naroda. Lažno Ga opituvali. A Spasitelj je štatio. Nije se trebao braniti, jer su se kućljivi tuftiljci međusobno zapitali u svoja protivvjećja. Zatim se postavili u najavećaniji stav velikog svećenika, prizove se na ime Božje i stvari pitanje na Isusa, da pod zakletveni odgovor: »Zaklinjem Te Živim Bogom, da nam kačeš, jest li Ti Krist, Sin Božji?» (Mt. 26, 63).

Spasitelj nije mogao sada otkloniti odgovor na to pitanje. I to zato, jer je On javno upitao pred najvišim vijećem morsao sada karati, tko je On. Morsao je i zbog sebe i zbog čovjekostva, radi koga je sišao s neba na zemlju. Morsao je, jer Ga pitajući i zaklinili živim Bogom. Morsao je, jer to od Njega traži zakoniti i pravilni do tada ankoritet od Boga postavljen. I on svečano odgovarao: »Ti kaza. Ali ja vam velim: Odсадa ćete vidjeti Sina čovjekog gdje sedi s desne strane sile Božje i dolazi u oblacima nebeskih! (Mt. 26. 28).

Time je Spasitelj jasno, sigurno i većano posvjeđio, da je On Mesija i budući sudac svijeta. Članovi su Velikog vijeća pali u bjesnilo zlog tolač "dogovorjan". Veliki je svećenik takođe "dogovorjan", da je razderao svoju odjeću: »Tada veliki svećenici razdrezale baštine svoje govorili: Pogrdio je Boga; što nam treba više svjedoci! Evo sed ste čuli, kako huli. Sta mislite? A oni odgovorile: Zaslužio je smrt! (Mt. 26, 65-68).

PONIZNOST VOLJE

Prvi plod spoznanja naše ništenosti treba da bude, da se puni strahopćanje podložimo Bogu prema riječima sv. Petra: Ponidite se pod sinu ruku Božiju. I tu Toma je mišljenje, da poniznost naroda uključuje u sebi podvrgavanje i strahopćanje čovjeka prema svome Stvoritelju. Ako se u našem razumu obvrstila spoznaja o našoj vlastitoj niskoći, ne će voljiti biti teliko, da se sagne u strahopćanje pred Bogom. Sastavim je naime prirodno razumno, da se ono, što je naša podvrzina onomu, što ima u sebi sve, i da se nesavršeno bude podvrzne neštamnjeno savršenstvo. Sv. Franeđ je tako opetovo riječ Bože moj, tko si Ti, a tko sam ja! I razmisljajući o tem razumu, u koj je ponor svoga nastavljača neštamnjene veličine Božje. Tada su me u arcu rođeni sami od sebe osjećaj, nadujboj plodnosti i strahopćovanja prema tom neopisljivoj visokom i uvjerenjem blizu. Se Toma je kaze: Ja držim, da poniznost sastoji u tom, da se u njoj podložimo Bogu.

Na ogrešuje se o poniznosti, tko svoja vlastita dobra svojstva, darove i prednosti spoznaje i svijestan je njih. Samo treba da njihov postanak ne pripisuje sebi, nego Bogu, i da se ne da zavesiti od taštine, nego da zadrži o sebi nisko mišljenje. Lijepo kaže mudri Sirah u Starom Zavjetu: Sto si veći, to se više ponizi u svemu i naći ćeš milost kod Boga. Bez ustrba za poniznost može svatko da zapazi svoje visoke dujevne sposobnosti, opsežno znanje, tjelesne prećnosti, slobodu u ponasanju, nadnaravnu milost, krepošt, duhovni nadpredak svište darove, sarso sko priča pravil njihov izvor i u niti sebi samome ne pripisuje zasluge za to. Tako čitamo u Otkrivenju, da su starješini stavili pred prelijestole Božje svoje krune i govorili: Dostojan si, Gospodine, da primaš slavu i čast i silu, jer si Ti stvorio sve.

Ako poniznost traži, da se podvrgnemo Bogu kao izvoru svega dobra, to ne smijemo ni kod ljudi tražiti da nas budeš radi naših dobrih stvrtava, kao što su te činili nekad farizeji. O njima je Krist rekao: Oni čine dobra djela zato, da ih ljudi vide. Tko tako čini, pripisuje dobra djela sebi, jer hoće, da se budučim dade a ne bovu.

No ne bi bilo doista svaku hvalu okloniti s časačem od sebe održi, nego prava priznaja osobe ne smije da podvrža u sebi bilo kakovu svojevoljnu dopadnost i radosť radi časči i hvale, a nikač naloži da ugasi u sebi svaki poriv akve radosći vratiti u njenu početku. Najveći pak stupanj poniznosti sastoji u tom, da nam je časć nedugovana, i da svaku hvalu ljudsku ubjegavamo i mrzimo, i ako nam je tako iskazao kakovo hvalu, da nas zato snađe neugodnost, nemir, smrtenost, stid i žalost, kao kad drugi sve to osjeđi uslijed nanesenih gredja i uvreda. Ovakova poniznost zato je savršena, što čovjek može triptjeti, da se nje-mo istakšava, koju ide samo Boga.

Lijepo uvi se. Pavao: Ako tako misli, da je što, a nije ništa, vara sam sebe. A mudri Sirah veli: Šta se uzdiže kad si zemlja i prsh? Kad su učenici pitali Isusa, tko je najveći u kraljevstvu nebeskom. On uzme dijete i postavi ga među njih i reče: Tko se ponosi kao ovo dijete, taj je najveći u kraljevstvu nebeskom. Carinik se ponizio pred Gospodinom priznajući svoje grijebje i zato je otišao opravдан, a facijez se hvalio svojim dobrim djelima, zato je otišao neopravdan iz hrama. Recimo zato sa Psalmistom: Gospodine, ne na-ma, nego Tvojne imenu daj hvalu.

U RIMU su se započele vršiti pripreme za međunarodni kongres katoličkog laičkog apostolata, koji će se držati od 7. do 14. listopada.

GORE SRCA

Ovijen je Sinaj oblakom gustim
Sijevaju munje, gromov, tutnje.
Sa glasa,
Što Zakone nalaže,
Trese se brdo.

Gledam večišnu Velikoga,
Slušam glas Slinoga,
A sreć moje
U pustinji
Oko teleta zlatnoga
I oko mnogog boštva, što ga ruke moje
igradile

O milosti Najmilostivijega,
Sad i gore visoke
U pustinju,
I poput rasdenog Mojsije
Razbij zlatne tele
I sva boštva, što ih je moja Izgradila
rukama

Pa da se srce moje
Slobodno
Može uzdignuti k Tebi,
Jer Ti si jedini Pravi,
Ti jedini Veliki,
Ti jedini Sveti,

Gospodari svojim sjećanjima

Već smo mnogo puta promatravali oblike naše gome i posmije po nebeskom svodu. Tada oni stvaraju buda i doline, gradove i zaselke, utvare i maštanja, koje predstavljaju sve moguće događaje i štovanje i pojave iz prirode. Događaji su prelase. Nositelji i nositelje ih, i mi u njima vidiemo, što uistinu ne postoji. Mi nisam te dečkavama. A mame i kako? U mame su magazilane stvari i doživljajih se načela života. Radnici i Školski i mi na sada, i inače (zabacujemo na površini) daše sviblji i njima opažajući casovito raspoređenje našeg dana u vjećanju. Prenešimo se sa marnjarskih hlađa u prostorne daljnje. Nade se maliči u sadanju i predaju se razmatranju slike i događaja, koji nam se javljaju, i prelesti, bili oni mame maliči i drugi ili negođani i pamjeriće i marnje.

Tako dečki duhovno prešištavaju različite edukcije svađa života. I to tako da mi se čini da to nije za njega prelest. Tu naime uzbudjuje u njegova očekivanju i raspoređenju časove vesele ili žalosti, koje je deset, sto u tisuću putu prešlo pre godinama i godinama, i to tako da ih sada pomoćno predužuje.

To je tako pridruženo, da bi bez toga nad hivot bio ka časovi, koji biće neponovljivi i propali za uvijek. U protivnom slučaju mi nema ne bismo imali u našoj duševnoj rizici polaznikom hogađih iškustava, i u prelijepniji godina našeg života. Mi doduše bez toga ne bismo imali ni se štendeti godina sjećanja na magazilano izričanje našeg duhačkog života niti teške terete njezove. Ali bez sjećanja na ne bismo imali u našoj stotici ni osvjetljenih pogleda na ono, što smo iknjeg, vesela i srčana predužnosti, vidjeli i bili u toku desetka godina. A tako se, eto, mi svega toga sjećamo.

Treba ipak razlikovati sjećanje od pamćenja. Pamćenje je hladno bezosjećajno bilježenje našeg duha. Sjećanje je pak svijesno i načinjeno prepoznavajućim prijateljima dečijatima tako, da je njime posmene zahvalen sav naš osjećajni život.

Sjećanje nema kod svih. Ujedi ista sljeda. Ime naime velike jački i djelotvorno smrđaviti naravi, koje štva same sedušnici i budušnici. Ida naprijed tako istočko, da se čini kao da njenja vremena obaziru se na prelost. Imade i drugi, koji gotovo previsile štu od svoga sjećanja. Oni sedanjšnici podjeđuju i imaju pravu tjesku pred budušnjicom. Takože dnuje bježe rado kao glazbilje srne u tajnovitoj tamni prelošti. Posutuju se uvijek na staru vremena. Smrđu se i pljuči, založi i sanjuju, gotovo neprstano i dogradnjama svega pričuvajuća života. To su mekane i vjeme osjećajne duše, koje se u sadanju prelijamama niskata ne osjećaju zadovoljstvima. Stoga se predaju povlače u svojstvu osjećajne kraljevstva, koje je daleko od sadanju bašte.

Neki je pjevnik nasavao sjećanje našim najboljim prijateljem, ali ujedno i našim nagrođenjim neprijateljem. To je istinkto i vrijeđno, da se u to zamislimo. Ni si možemo i moramo sjećati učeniju prijateljem. Predložbe našeg sjećanja naime ne mogu se provlaci kraljevstvom našega duha, bez naše volje. Stoga se moramo čuvati falesim, ubudućim i na zlo potičućim sjećanjima. Mi deduše ne možemo sprječiti, da nam iznenada ne nademo misli na nemalo događaje. Ali brza, nemada i časovita misao ješto sjećanje. To ona postaje tek onda, kad si mi svijestno i manjimo predočujemo pojedinstveni prijateljima i tako naše osjećaje stavljam u pokret.

Svaki dan imade svoje tegobe. Stoga no manjimo još manjimo opterećivati naše raspoređenje sjećanjem na teške okolnosti našega prologa života. A mnogi ljudi naročito Štene, imaju upravo čršnju kopali po bošnjim i žalbenim sjećanjima. Te ne valja. Dosta nam je i onda, kad nam se životne teškote same nudaju kao hukote sablazu. One su Štene za naš dužni život. Mi iščemo bilo stetno našenu tluču. Joli više moramo naš dužni znatiče i hoteli se od svega, što bi bilo njemu na Štenu.

ZNAKOV PRIJE SUDNJEG DANA

Prije sudnjega dana na mrežicu svjetla pojavljuje se sa tri osebitna znaka: Evandelle će se propovijediti po svemu svetu, nastati će veliki odpadi od krišćanstva i doći će na zemlju Antikrist.

O propovijedanju Evandelle govori sv. Matej Evandelist evake: »Ovo Evandelle o kraljevstvu navješčavat će se po svem svetu za svjedočanstvo svim narodima i tada će doći svratak (Mt. 24,14). Na odpad od krišćanstva i na dižalač antikristov upozoravajući nas sv. Pavao Apostol: »Da vas nikto ne prewesti na ni koji nadir, jer treba da njenje dode odnesi, i obavio se čovjek grijeha, sin propasti, koji se protivi i podiže više svega, što se zove Bog, ili što se štuje, tako da će on sjeti u hramu Božjem pokazujući sebe kao da je Bog (2 Kol 2,3–4). Oba sudnjeg dana će se i Židovi obratiti: »I tako će se spasti sv. Izrael, kao što je pisano: Doči će od Slovana Štene i odvratić će se bezbožnost od Jelovaca (Ezimi, 11,25). Za obraćenje Židova imat će puno zastupa: Išan zrak, koji će odat doći na ovaj svjet prije sudnjega dana. Pod oponom od vjere se mihi odpad od Božjeg i Krista, ne samo pojedinačnih ljudi, nego čitavih kraljevstava i naroda, kojih će unrave uz prislanak većega dijela naroda ne samo sladiti Kristov Štamponi odvodiš, nego će i ramu Crkvu nastavnim uništiti. Antikrist, te posebni neprigodni Kristov, za antikristu veli Ivan Apostol i Evandelist: »Djeđi, poslije te je ura, i kao što čušte, da će doći antikrist, već smo svi manjani antikristom ustašom« (I. 4 v. 2,18). Taj je Antikrist, koji niješ Oca i Šina.«

Neposredno pak značkova, koji će se pokazati na nebu prije dolaska Isusova na svijet: Sveti Plemo vjenči ih: »Odmah će se nevolji onih dana srušiti i omogućiti, vidjeli i bili u toku desetka godina. A tako se, eto, mi svega tog sjećamo.

Treba ipak razlikovati sjećanje od pamćenja. Pamćenje je hladno bezosjećajno bilježenje našeg duha. Sjećanje je pak svijesno i načinjeno prepoznavajućim prijateljima dečijatima tako, da je njime posmene zahvalen sav naš osjećajni život.

Sjećanje nema kod svih. Ujedi ista sljeda. Ime naime velike jački i djelotvorno smrđaviti naravi, koje štva same sedušnici i budušnici. Ida naprijed tako istočko, da se čini kao da njenja vremena obaziru se na prelost. Imade i drugi, koji gotovo previsile štu od svoga sjećanja. Oni sedanjšnici podjeđuju i imaju pravu tjesku pred budušnjicom. Takože dnuje bježe rado kao glazbilje srne u tajnovitoj tamni prelošti. Posutuju se uvijek na staru vremena. Smrđu se i pljuči, založi i sanjuju, gotovo neprstano i dogradnjama svega pričuvajuća života. To su mekane i vjeme osjećajne duše, koje se u sadanju prelijamama niskata ne osjećaju zadovoljstvima. Stoga se predaju povlače u svojstvu osjećajne kraljevstva, koje je daleko od sadanju bašte.

Neki je pjevnik nasavao sjećanje našim najboljim prijateljem, ali ujedno i našim nagrođenjim neprijateljem. To je istinkto i vrijeđno, da se u to zamislimo. Ni si možemo i moramo sjećati učeniju prijateljem. Predložbe našeg sjećanja naime ne mogu se provlaci kraljevstvom našega duha, bez naše volje. Stoga se moramo čuvati falesim, ubudućim i na zlo potičućim sjećanjima. Mi deduše ne možemo sprječiti, da nam iznenada ne nademo misli na nemalo događaje. Ali brza, nemada i časovita misao ješto sjećanje. To ona postaje tek onda, kad si mi svijestno i manjimo predočujemo pojedinstveni prijateljima i tako naše osjećaje stavljam u pokret.

U liturgiji nalazimo folicke potresni molitvama u pjesmama (thimlma), da je svaka, pa i ona najnedostajnija, puna zanosa, koja može otvoriti jedino istinu i iskrenu ljubav prema Onoj, koja je sjelo Mudrosti, Vrata nebeska i Kraljica mira. To može i mogao je ostvariti samo iskreni zanos, pun ljubavi i prave vjere.

I dok eduhacujemo svako zlo sjećanje na prelosti, nastojimo da otvorimo vrata sjećanja na ono, što je bilo dobro, lijepo i veselo u našem prijateljnjem životu. Nema naime čovjeka, koji ne bi mogao, da u svom sadanju mukotrpni život unese stotine veseli i dijukih sjećanja u svoga prijateljnoga života. Količko toga same ima lijepa i užesna u našem djetinjstvu. Zan Paul (Jean Paul) veli: »Sjećanje je jedan rad, i koga naš niko ne može istjerati.«

Ono, što mi bezbroj puta činimo besmanj, možemo činiti s jasnom samovješću tako, da u naš duh unesemo vesele misli, a u našu čudu dijuku osjećaje, kad nam sadašnji život hode da ponisti. Lijepo se kaže: »O blisko je onaj, komu u sadanju čvrste utjeha biće još zlatnih dana!«

da ne pokezati znak Šina. Covježjana na nebu, i svu će narod na zemlji propoklati. Ugledat će Šina čovječjeg gdje dolazi na oblacima nebeskim s ikonama slavom i moću. On će poslati Andole avote s velikim glasom trublje, i oni će sabrati izabrane njegove od četiri vjetra, od jednoga kraja neba do drugoga. (U. 24,29–31). Znak Šina čovječjega — to će biti saini Kriz Kristov, koji će se pokazati na nebu. Po kružu naš je Isus odukao, a križem će Isus doći i na sudnji dan. Antel će se svue lijepe skupiti pred Isušom. Dobri će postaviti Isusu na desnu stranu, a zle Isusu s lijeve strane.

Tada će Isus blago pogledati dobre i mlađe ih posvati: »Dedite, blagoslovni Oca mojega. Primiti u posjed kraljevstva, koji vam je uhranjeno od stvorenja svijeta!« Te će rijeđi uručovati u sceljne dobrim nepoznajućim arđetu i nedokudljivo radoš. Time će řijedjima Isus pozvati od sada u tražnju, iži suzne doline u radosne vesne. Iz zemaljske bolesti u vječno obilje, iz prolazne i promjenjive zemlje u vječno i nepromjenjivo nebo. Isus navodi i razloge zbog kojih vodi dobre u nebo: »Jer sam bio gladan i da sam mi jest, žđan i da sam mi piti. Bio sam stranc i primili me u konak, kol i zaodjeli ste me. Bio sam bolestan i poholiti ste me, u tamnici i došli ste u meni. Pravednici su bili vrlo ugledno iznenadeni ovim opravdavanjem pa će u čudu pitati Isusu: »Gospodine, kad smo te vidiđeli gladnog i daši ti jest, ili žđnaš i daši Ti pit? Kad smo te vidjeli stranca i primili? Te kaže konak. Ili ga je i zaodjeli Te? Kad smo te vidjeli bolesna ili u tamnici i došli k Tebi?« A Isus će un dogovoriti: »Zaista, kažem vam: Sto ste učinili jednou od ove namjane moje braće, to ste učinili mi!« (Mt. 25, 34–40). Eto dijela kršćanskoj milosrđa, ta nas spasava i naša čine arčinama!

Majka dobrog savjeda

Nebesna Majka, Ti, koja si Šina. Covježjana na nebu, i svu će narod na zemlji propoklati. Ugledat će Šina čovječjeg gdje dolazi na oblacima nebeskim s ikonama slavom i moću. On će poslati Andole avote s velikim glasom trublje, i oni će sabrati izabrane njegove od četiri vjetra, od jednoga kraja neba do drugoga. (U. 24,29–31). Znak Šina čovječjega — to će biti saini Kriz Kristov, koji će se pokazati na nebu. Po kružu naš je Isus odukao, a križem će Isus doći i na sudnji dan. Antel će se svue lijepe skupiti pred Isušom. Dobri će postaviti Isusu na desnu stranu, a zle Isusu s lijeve strane.

Tada će Isus blago pogledati dobre i mlađe ih posvati: »Dedite, blagoslovni Oca mojega. Primiti u posjed kraljevstva, koji vam je uhranjeno od stvorenja svijeta!« Te će rijeđi uručovati u sceljne dobrim nepoznajućim arđetu i nedokudljivo radoš. Time će řijedjima Isus pozvati od sada u tražnju, iži suzne doline u radosne vesne. Iz zemaljske bolesti u vječno obilje, iz prolazne i promjenjive zemlje u vječno i nepromjenjivo nebo. Isus navodi i razloge zbog kojih vodi dobre u nebo: »Jer sam bio gladan i daši ti jest, žđnaš i daši Ti pit? Kad smo te vidjeli stranca i primili? Te kaže konak. Ili ga je i zaodjeli Te? Kad smo te vidjeli bolesna ili u tamnici i došli k Tebi?« A Isus će un dogovoriti: »Zaista, kažem vam: Sto ste učinili jednou od ove namjane moje braće, to ste učinili mi!« (Mt. 25, 34–40). Eto dijela kršćanskoj milosrđa, ta nas spasava i naša čine arčinama!

OBRED VELIKE SUBOTE po novom obredu u noći između Velike Subote i Uskrsnog održavaju u Rimu u bazilici sv. Ivana Lateranskog (majci i gospodini svijetu crkava). U prepunoj bazilici, službu je vršio Mons. Klement Mitara, kardinal i vikar sv. Oca za rimsku biskupiju. Obred je započeo u 22 sati, a završio u 145 poslije ponuke. Narodite dirljiv je bio obred obnove krsnog zavjeta poslijepodne blagoslovna krsna voda. Preko sv. Mise bilo je zaredeno devet mlađih svećenika.

Budimo uvijek poklonici One, koja je u slavi naša Hrvatska i Milosti puna!

U Vječnoj Riječi

Ako me nadahnje — govorit će, ako me dotakne — oživjet će, ako me predigne — otpričat će u kruši Tvoje i ne će biti sile, koja bi me mogla istragnuti iz zahvata Tvoje ljubavi...

Iz matice si zemlje oblikovao život, materijalni si darovao čivitive, misao i riječ, da Ti upućeš možtu svemira u bezbrojnim oblikovima obnajljivanje Tvoje ljubave.

Predstavu si riječ zahvalje pokodom duha Vječnosti, da se vječito raduje Svome besmrtnom djelu.

Kako da progovorim o Tebi, Bože, kako cu označiti peteve Tvoje? Posljali vikor, da prenesu poslušnu naštvatu, da je uzmene na dohvat zraka Milosti, da se pretvorio u sunce spomeni Mudrosti — jer ja sam, Gospodine, vama preh, Što, bez Tebe, kajta odješu stvorite, Što sa svim stvorenjima jedino po Tebi vječno živi. I prožet Tobom, preobrazben po Tebi, jesti.

O dotakni se, Gospode, hladne ukončenosti mrtvaca, stani još jednem na zemlju, iz koje si oblikovala naravnost Svetih i naraljate odbanjenja. Učini, Gospodine, da vječito budem u prstjini uskrsnogog Bog-a, da stupam sjeti Riječi, iz koje se ne može zaučiti, jer je sva, Gospodine, vama preh, Što, bez Tebe, kajta odješu stvorite, Što sa svim stvorenjima jedino po Tebi vječno živi. I prožet Tobom, preobrazben po Tebi, jesti.

U BRAZILIJU je nedavno otvoreno treće papinsko sveučilište, i to u gradu Porto Alegre, a posjeduje je marijatima. Zasad ima sljedeće fakultete: pravni, filozofski, fakultet za gospodarstvo i fakultet za državne nauke. Dva druga papinska sveučilišta u Braziliji nalaze se u gradovima Rio de Janeiro i São Paulo.

6. nedjelja po Uskrsu

6. V. 1951.

U današnjem sv. Evangeliju (Jv. 15, 26-27, 16, 1-4) govori Isus svojim učenicima, da će im poslati Duha istine, koji će svjedoci o Njem. Zatim im garantuje, kako će ih neprijatelji pogoni i misliti, da time Bogu službu čine.

1. Sv. nas Petar opominje u današnjoj Poslanici: Braćo, budite razboriti i bđite u molitvi. Sjeća nam time na gođa o pet mudrih i pet ludih djevica. One su prve dobjale, a one su spavale, pa su zato sve druge zakasnile na doček zaručnikov, a prve je zaručnik nadio spremne. Blagdan Dubova se prebitava. Zaručnik Duš Sveti dolazi. Blago onima, koje On zatekne, kako bđu u molitvi i u bđenju mojeti. Da onima, koji niti bđaju, niti mole. I ovi će Dubovi za njih proći beskorisno.

2. Evo, Dubovi su blizu! Utješitelj Duš Sveti, koji ihodi od Oca i Sina, doći će k nama. On stoji na vratima našeg srca i kuca. Zar ćemo ih u uvjek imati sa Nj? Zatvorena? A kad Mu ih otvorimo, da li će nam sreća naći prazno, ispraznjeno od svega, što priješ Njegov ulazak? Duh Sveti i duh ne-sveti, Dub i stine i duh išči. Duh Božji i duh svjetski ne mogu stonavati skupa. Duh Sveti će ući u dušu hibenu. Dakle napravimo Mu mjesto: izbacimo sve, što ustreza ne spuđu, odstranimo ljubav prema svijetu i njegovoj ta-mini, da uđe On, Duh čiste ljubavi Božje i tamo ostane.

3. Kako je u velika ljubav Božja prema nama! Nije Mu bilo dosta, da dade za nas svog Jedinorodnoga ka-žuru za pomirenje i cijenu za otku-pjenje. Htio je da nam otvori i vrelo milosti, iz koja nam stalno i obilno teku plovidi toga odukupanja. O nama jedino ovili, hoćemo li iz toga vrele grabiti. Sto je veća posuda, u kojoj se ima utakati, to više u nju stane. Moje srce je ova posuda. Proširimo ga, ispraznimo ga sa svim drugih stvari i tada molimo Duhu Svetomu, da ga sa-svim napuni sa svim sedam darova, da se t o nama može reći: Napunise se Duba Svetoga.

4. A što proriće danas Isus svojim učenicima? Ništa drugo, nego progla-njanja, patnje, nevoљe i napokon mu-čeničku smrt, i dodao je: To će vam činiti, jer ne poznaju ni Oca ni mene.

Ridili se u subotu 16. svibnja 1901. u Šebotici, od Ivana i Janje r. Stupić kao sestru dijete od njih 10. Kristina, je na ime Marija. Od rane je malostni pokazivala veliku pobožnost. Primita je prvu sv. Pribest 23. travnja 1911. Ondje je prevesta Euharijstiju bila pre-dite njezina sveta. Najmliji joj je bio uzdrži: »Sreću, Isusovo, budi moja ljubavlja. Presvetu Djeciju je zvala svojom roditricom Majkom, jer je zvala Marija, rođena u Njeraču, mjesecu na Njelin dan. Poslije pučke škole svršila je gradačansku i trgovачku školu.

Njezin jedini ispunjavači u svijetu pok. Msgr. Blažko Rađić kako je napisao: »Bila je jednostvana, prozirna duša, koja čista čuva punu bistre vode. Nje-zino je srce poznavao samo ljubav prema Bogu.«

Kad je svršavala trgovачku školu, htjela je ući u samostan Školskih se-stara. Nije je htjela primiti zbog tjelesne slabosti, pogotovo, jer je njezina jača sestra Marcela – č. s. M. Efremova, u samostanu rano umrla g. 1916. Blažko Rađić određeo ju je u jesen g. 1919. u Zagreb. Na blagdan sv. Stanika 13. XI. 1919. osavljano je za nju naj-vjeći i najljepši dan u životu, kad je stupila u samostan časnih sestara Milosrdnice u Zagrebu. Dne 13. VIII. 1920., na blagdan sv. Ivana Berchmansa, do-bila je redovničko odjelo i redovničko ime: sestra Leopoldina.

U samostanu je bila usor pobojnosti. Po primjeru bl. Kresencije razmatrala je Muku Isusovu prema salovima mu-čenja, od Posljednje večere do Groba. Sv. Pribest je primala sa vrednim žarom. On se obduzao i na mješavini lica i držanja, Svetosrdečnik, do-bila je redovničko odjelo i redovničko ime: sestra Leopoldina.

U samostanu je bila usor pobojnosti. Po primjeru bl. Kresencije razmatrala je Muku Isusovu prema salovima mu-čenja, od Posljednje večere do Groba. Sv. Pribest je primala sa vrednim žarom. On se obduzao i na mješavini lica i držanja, Svetosrdečnik, do-bila je redovničko odjelo i redovničko ime: sestra Leopoldina.

Njihova će zaobiljeđenost ići tako da-le, da će, kad vas ubiju, mistiti da čine Bogu ugodnu smrť. Kako se to-đe ispunilo ovo pačarstvo na prvinu Isusovim učenicima? Kako se točno ispunija i na sadašnjim, i ispuniti će se i na poslijednjim Njegovim učeni-cima! Ne sablasnjimo se nad tim rije-čima i ne plušimo ih se, nego nadimo u njima dokaz, da je sve istina, što je Isus rečao i tako ojačajmo svoju vjeru.

Kamenje govori

sljedila srednjevjekovne umjetnosti zanada Jugoslavije, koja je nedavno bila održana u Parizu, a sada s nešto manjim brojem izloženih predmeta u Zagrebu, veoma je interesantna i poučna. Oma sadrži blizu 200 eksponata (izloga), od kojih je velika većina nastala u okviru vjersko-erkenog života u doba srednjeg vijeka.

Kao takve, ta nam izložba govori mnogo toga. Sto više, ona je i dokument, i pravac reda dokumenta, da je i u tom srednjem vijeku – koji se po svojoj mater-nosti ne mora niti stiti pred novim vijekom, vjekom genocida, koncentra-cionih logora i »shleugupida!« – bio mnogo vrijedniji moment. U njemu su pod okriljem Crkve i religije nastojala djela, kojima vrijednost ne propada...

Ona je dokaz – da se vulgarno (pri-k) izrazimo – velike popularnosti Krsta, Majke Božje i svetaca u našim krajevima u doba srednjega vijeka, jer nema gotovo priroda iz života Krista, Bogorodice i svetaca, a da ga naši srednjevjekovni umjetnici nisu pri-kazali.

Ona je dokaz, da je glasovitim na-sin majstorinpa, počet od Radkovec, Vincenta, fra Vitsa i takdi dalje po sve do Mihajla, Eustihija, Dorda, Dimitrija, i svih drugih srednjovjekovnih umjetnika, čija djela vidimo na toj izložbi. Bud-Religija – ili, točnije rečeno: pro-slava Božja! – bila je najzanimljiji poticaj za stvaranje njihovih djela, ed kojih se mnoga mogu po svojoj umjet-ničkoj vrijednosti mjeriti s remek-djelima kasnijeg renesansnog, pa i nama suvremenog slikarstva, kiparstva i arhitekture.

Ona je dokaz demokratičnosti Crkve.

Dok su mogućnosti ovoga svijeta, vla-dari, knezovi, banovi i drugi feudali dalli stvarati sjajne dvore: kitiši ih umjetničkim djelima samo za sebe, ovi su izloženi crkveni portali, kapitali, apside, klape, zvonici, freske i t. d. stvarani za puč, za široke narodne mase, da i one uživaju u njima. Na taj je način jedino Crkva omogućavala poku, da uživa u umjetničkom produc-tima (izlogama), čime je mnogo do-prinosila estetskom uživanju naroda.

Ona je dokaz i vjekovne odanosti Hrvatsko-katoličkoj Petrovoj stolici. Na ovoj smo izložbi našine vidjeli i glo-ču na izložbu iz 1172. koja govori, o vjekovnom došku, što su ga Hrvati-Zadrani te godine priredili Papu Alek-sandru III. Taj zanimljivi i pobudan letinski natpis glasi u hrvatskom pri-jevodu:

... A budući da joj nije dan rimski Pap nije ušao u grad Zadar, učinjena je svećenstvu i narodu ovoga mjestu nedavnu dolaskom samoga Pape, go-lema radost i nezaređoto oduvjetovanje mnoga, koje je klicalo polahvalama i dobrodošlicama...

I tako, posto su mu po rimskom obli-čaju pripravili konja, odveli su ga u procesiji kroz sredinu grada do glavne crkve blažene Anastazije... uz bes-krajne hvalejstvo i napjeve, koji su nadaleko ozvaničili na njihovom slavenskom jeziku...

Ova je izložba i dokaz velike uljne, što su je hrvatski svećenici i redovnici imali u kulturnom životu hrvatskog naroda. Tu je izložen i tako vjerni odijev glasovite bačkanske ploče, te bi neupućen gledaju mogao pomislići, da pred sobom vidi original (izvornik) one prepojenjive kulturne vrednote hrvatskog naroda. Ova ploča iz 1100. godine najstariji je dokument pisan hrvatskim jezikom. A kome ima zahvaliti svoj postanak? Časni ocima be-neđiktinaca nekadnjačeg samostana Sv. Lucije u Jurandvoru kod Baške na otoku Krku, opatu Držili i opatu Dobrovilju, koji u tom dokumentu potvrdjuju, da je hrvatski kralj Zvonimir poklonio samostan svete Lucije Ilava-du, te da su oni benci bencini sagidali na njoj crkvu sv. Lucije, – koja i da-nas postoji. I t. d.

Saxa loquuntur! Kamenje govori! Ma-menje i zidinje govoru na ovoj izložbi, svakome, tko ima oči i uši, i to ne da bude gluhi i slijep. A što nam to kamenje i te zidine govore prije svega? Govore nam, ukratko, da je tadašnji umjetnik stvarao u prvom redu, »ad maiorem Dei gloriam – na sve veću slavu Božiju«. Izložba traje do 30. travnja.

SVETI OTAC FRANCUSKIM PROFESORIMA I UČITELJIMA

Dne 20. ožujka pet posebnih vlastova-ka iz Pariza, Strassburga, Bordeauxa i Lione poveljio je oko 3.000 francuskim profesora i učiteljima s državnih škola na hodočašće u Rim. Ovo je dokaz, kako je katolički preporod duboko za-hvatilo korijene i intelektualni kru-govima Francuske. Katolički profesori i učitelji s državnih škola u Francuskoj organizirani su u društvo „Universita-tula župa“. Ovo je društvo osnovano 1829. I broj u svome članstvu, nekoliko desetina tisuća francuskih nastavnika. Svake godine u svakom danu uskrsnog tjedna ovo društvo organizira u zv. univerziteti-ku, dan, koji je posvećen studiju i molitvi. Umjesto ovoga, dana, ove godine je organizirano hodočašće u Rim. Interesante je spomenuti, da se medju hodo-časnicima nalazila udova velikog fran-cuskog katoličkog književnika Charla Peguy sa svojim sinom profesorom svetištilićem i kćerkom, srednjoškolskom profesoricom.

Hodočašće francuskih profesora i učitelja s državnih škola primljeno je u audienciju kod Sv. Oca na ugarski ponadnjeljak 26. ožujka. Sv. Otac im je odričao odaju, značajan govor, u kojem je između ostalog rekao i slijedeće: »S koliko bi skepticišma bita dobe-kana izjava nekog smjelog čovjeka, koji bi bio na svjetsku proslagu i na-paštu ovoga stoljeća ustvrdio, da će doći dan, i to dan, koji nije tako da-leko, kada će u velikom broju povrili u Rim katolički profesori i učitelji s državnih škola u Francuskoj. Ipak, evo danas, predragi sinovi i kćeri, Vas oko 3.000, koji ste se u ovom trenutku okupili oko Nas, kada odana i ljubezna dječa eko svoga oca Francusku sve-tištiliću! Ono značima tako divno mje-sto u povijesti Crkve i naroda. Ono je

dalo svoj veliki udio napretku kršćan-ske civilizacije i kršćanskog huma-nizma. Ono predstavlja nošljavanje Clauzina Knjige s imenom toliko velikih ljudi i velikih svetaca oblikovanju kojih je ono takođe pridonjelo. I dok se sve ovo s čuđim zanimanjem događalo na skroman način u najzabijenijim narodnim školama zahvaljujući herojskoj poštovljivosti seoskih učitelja.«

Papa zatim opisuje one dane, kada je Francusku zahvatilo i kada je njom bio ovlađao proturčki i protuturski duh, pa kaže, da voditelji te protu-verske borbe »zaslijepili uspiješnu nju znali vidjeti žarku varnicu kršćanskoga života, koja je našljem bila skoro uništena, ali koja je i dalje žarko bila u srcima najboljih učenjaka i intelektualaca, kao i u srcima junak-ih odgojitelja narodne podsticatelja. I uskoro zatim dirljivoj solidarnost katoličkih nastavnika počela je da je javno pokazati. Oni otvoreno počinju ispo-vijediti svoju vjeru, pribavljaju joj poštovanje svojim drugova, uslijed čega se je sve manje i manje smjelo tvrditi, da postoji opreka između znanosti i vjere. Dođlo je do tega, da se smatra nazadnjakom svaki onaj, koji bi se da-nas usudio postavljati tvrdnju o opre-ki između vjere i znanosti. Izvan vaših redova, većina pravih učenjaka, savje-snih odgojitelja, koji ne dijele vaše uverenje i vašu goriljost, ne ustručava se, da pam postviđaju svoje poštovanje. Cak će događa, da se među nju-nim i takvih, kojima Isus Isušan je svega svoga najdubljeg poštovanja. Do-sia tako takvih primjera imali za vrijeme prošle Svetе Godine. Kako da- se ne radujemo višeći, da je stron-

no započeti preokret zahvatilo tako ve-like razmjere, što je velikim dijelom vaša zasluga i zasluga vaših pre-dstavnika.«

Sv. Otac je u dajem govoru izno-povijest recnicu pokreta katolickih profesora i učitelja u Francuskoj i metode njihova rada naglašujući: »Imali su potpuno pravo, kada ste na prvo mjesto vaših napora postavili duhovni napredak i duhovno usavršavanje. Jer vaša osobna čovječanska i kršćanska vrijednost mora biti ne sumo-temelj, nego pokrelak žalostog vašeg uspješnog rada, kako za sve osobno po-sećenje tako i za vaš apostolat.«

Papa je zatim nastavio s izlaganjem potičešću i zaprsku, koja stoji na putu apostolata nastavnika, pak je zaklju-čio:

»Hrabrost!, pouzdanja i ustajnostu, imati dragi sinovi i kćeri! Vaša je zadužba mnogo uživljena, odvije se u izložbi glasovite bačkanske ploče, te bi neupućen gledaju mogao pomislići, da pred sobom vidi original (izvornik) one prepojenjive kulturne vrednote hrvatskog naroda. Ova ploča iz 1100. godine najstariji je dokument pisan hrvatskim jezikom. A kome ima zahvaliti svoj postanak? Časni ocima be-neđiktinaca nekadnjačeg samostana Sv. Lucije u Jurandvoru kod Baške na otoku Krku, opatu Držili i opatu Dobrovilju, koji u tom dokumentu potvrdjuju, da je hrvatski kralj Zvonimir onoga dnevnog vremena, kada je ubrzo ozivljivio tenu řeku, pak u Njegovo ime iz svega svoga ofinskog srca podjeļjujući Nas apostolike blagoslov vama, vašim učiteljima i svima onima, koji su vam državu.

Oduževljenim manifestacijama je za-tum Sv. Otac bio ispraćen od 3.000 predstavnika onih, koji danas duhovno oblikuju nošljavanje francuskog naroda.

